

Lag om konsulärt ekonomiskt bistånd;

utfärdad den 26 juni 2003.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Allmänna bestämmelser

1 § Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands (konsulärt ekonomiskt bistånd) lämnas av svenska beskickningar och karriärkonsulat enligt bestämmelserna i denna lag.

Konsulärt ekonomiskt bistånd skall återbetalas av den enskilde enligt vad som anges i 9–13 §§.

2 § Vid tillämpning av denna lag skall frågan om någon är bosatt i Sverige avgöras enligt bestämmelserna om bosättning i Sverige i 2 kap. socialförsäkringslagen (1999:799).

Vem som kan få bistånd

3 § Konsulärt ekonomiskt bistånd kan lämnas till

1. svenska medborgare som är bosatta i Sverige, och
2. flyktingar och statslösa personer som är bosatta i Sverige.

4 § Om det finns särskilda skäl för det kan konsulärt ekonomiskt bistånd även lämnas till

1. en svensk medborgare som inte är bosatt i Sverige, och
2. en annan i Sverige bosatt utlänning än som avses i 3 § 2.

5 § Utländska medborgare som på grund av egen eller närståendes anställning eller etablering som egenföretagare i Sverige kan härleda rättigheter i fråga om sociala förmåner från

1. EG-rätten,
2. avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), eller
3. avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer,

skall när det gäller rätt till konsulärt ekonomiskt bistånd jämföras med svenska medborgare under de förutsättningar som anges i föreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

¹ Prop. 2002/03:69, bet. 2002/03:JuU16, rskr. 2002/03:209.

Rätten till bistånd

6 § Den som har råkat i nöd eller annan svårighet i utlandet och därför behöver ekonomisk hjälp har rätt till konsulärt ekonomiskt bistånd om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt och det är skäligt att bistånd lämnas.

Bistånd lämnas med skäligt belopp för nödvändiga kostnader.

Bistånd kan även lämnas för avliden person enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

7 § Konsulärt ekonomiskt bistånd åt den som har berövats friheten genom beslut av domstol eller annan myndighet i utlandet får avse kostnad för utredning, bevisning, juridiskt biträde och tolk under förundersökning, rättegång eller annat sådant förfarande, om den frihetsberövade av särskild anledning har behov av sådant bistånd.

Bistånd som avses i första stycket får lämnas även till den som inte är berövad friheten, om förfarandet med sannolikhet kan leda till frihetsberövande och det finns särskilda skäl för det.

8 § Konsulärt ekonomiskt bistånd åt den som i utlandet har blivit utsatt för våldsbrott får avse kostnad i anslutning till brottet för utredning, bevisning, juridiskt biträde och tolk som den drabbade behöver för att kunna ta till vara sin rätt.

Återbetalning av bistånd

9 § Den som har fått bistånd som har lämnats enbart enligt 6 § skall betala tillbaka biståndet till staten.

Om biståndet har lämnats till någon som är under 18 år är även vårdnadshavaren återbetalningsskyldig.

Om biståndet har lämnats till en sjöman eller någon annan som är eller har varit anställd ombord på ett svenskt fartyg och biståndet har lämnats för att täcka kostnader som fartygets redare är ansvarig för enligt författning eller avtal, är även redaren återbetalningsskyldig.

10 § Den som har fått bistånd som har lämnats enligt 7 § för rättegång eller förundersökning om brott och som dömts för brottet, skall betala tillbaka biståndet till staten.

Den som har fått bistånd som har lämnats enligt 7 § för rättegång eller förundersökning om brott och som frikänts för brottet, skall betala tillbaka biståndet till staten bara i den utsträckning det finns särskilda skäl för det.

Om någon har fått bistånd som har lämnats enligt 7 § för rättegång eller förundersökning om brott och skuldfrågan inte blir avgjord, skall den som har fått biståndet betala tillbaka det till staten i den utsträckning det med hänsyn till omständigheterna är skäligt.

11 § Den som har fått bistånd som har lämnats enligt 7 § för annat än rättegång eller förundersökning om brott skall betala tillbaka biståndet till staten i den utsträckning det med hänsyn till omständigheterna är skäligt.

12 § Den som har fått bistånd som har lämnats enligt 8 § skall betala tillbaka biståndet till staten bara i den utsträckning det finns särskilda skäl för det.

13 § Återbetalningsskyldighet enligt 9 § och 10 § första stycket får jämkas eller efterges om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till den betalningsskyldiges personliga eller ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt.

Vid återbetalning enligt 10 och 11 §§ skall 31 kap. 1 § tredje stycket rättegångsbalken tillämpas.

Avgift

14 § Den som är skyldig att betala tillbaka bistånd som har lämnats enbart enligt 6 § skall betala en avgift för biståndet.

Beslut om återbetalning

15 § Frågor om återbetalning av konsulärt ekonomiskt bistånd prövas av Regeringskansliet.

Indrivning

16 § Återbetalningsbelopp och avgift som inte betalas skall lämnas för indrivning. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ringa belopp.

Bemyndigande

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om rätten till konsulärt ekonomiskt bistånd.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. konsulärt ekonomiskt bistånd som avser avliden person, och
2. avgift enligt 14 §.

Överklagande

18 § Beslut i ärenden enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2003, då lagen (1973:137) om ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. (den äldre lagen) skall upphöra att gälla.

SFS 2003:491

2. Den äldre lagens bestämmelser om varaktigt ekonomiskt bistånd gäller fortfarande för personer som vid utgången av augusti 2003 uppbär sådant bistånd. Om sådant bistånd lämnas efter ikraftträdandet skall det inte betalas tillbaka.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

ANNA LINDH
(Utrikesdepartementet)